

Zpráva o šetření ve věci obtěžování kouřem z komína na stavbě objektu bez čp. a č. or., na pozemku parc.č. Z v k.ú. Y

Manželé A., bytem xxx (dále také „stěžovatelé“), se na veřejného ochránce práv obrátili ve věci obtěžování kouřem z komína na stavbě jejich souseda B. (dále také „soused“) – objektu bez čp. a č. or., který se nachází na pozemku parc.č. Z v k.ú. Y. V té souvislosti namítali nesprávný postup stavebního odboru Městského úřadu v Nové Bystřici (dále také „stavební úřad“).

A. Shrnutí závěrů

Šetřením jsem zjistil, že **stavební úřad se** při vyřízení původního podnětu stěžovatelů k zahájení řízení o zastavení (odstranění) stavby **dopustil pochybení**, když se nijak nezabýval povahou provedených stavebních prací ve vztahu k jejich režimu dle stavebního zákona,¹ tedy tím, zda se jednalo o udržovací práce, či o stavební úpravy, a zda provádění takových prací či úprav vyžadovalo některé z povolovacích opatření nebo rozhodnutí stavebního úřadu.

Stavební úřad se dále nijak nezabýval námitkou stěžovatelů ohledně možného negativního ovlivnění požární bezpečnosti v důsledku výstavby (dostavby) komína.

Stavební úřad tedy nijak relevantně nezdůvodnil, proč nejsou dány důvody pro zahájení řízení ve smyslu § 129 stavebního zákona (řízení o odstranění stavby).

1 Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále také „stavební zákon“).

Uvedený postup je v rozporu se zásadou legitimního (oprávněného) očekávání a ochrany veřejného zájmu.

Stavební úřad se **dále** dopustil **pochybení v přezkumném řízení**, když usnesení o zastavení přezkumného řízení odůvodnil pouze formálně tak, že právní předpis porušen nebyl. Omezil-li se stavební úřad na takto obecnou (šablonovitou) odpověď, tj. „že nezjistil porušení právních předpisů“, aniž se v odůvodnění náležitě věnoval konkrétním námitkám stěžovatelů, porušil § 68 odst. 3 správního řádu.

B. Skutková zjištění

Při posouzení podnětu jsem vycházel z informací a listin, které jsem v rámci šetření shromáždil v součinnosti se stavebním úřadem, stěžovateli i z vlastních zjištění. Jelikož je skutkový stav zúčastněným znám, omezím jejich popis na uvedení nejdůležitějších skutečností a zjištění.

Předmětem stížnosti je nově vystavěný (resp. dostavěný) komín v objektu bez čp. a č. or., na pozemku parc.č. Z v k.ú. Y (dále také „stavba“). Jedná se o stavbu bývalé hospodářské budovy (na uvedeném pozemku se nachází ještě další stavba – rodinný dům souseda² stěžovatele).

Z mapových podkladů dostupných on-line vyplývá, že přinejmenším v období od roku 2004 do 2019 se ve střešním plášti stavby nacházel pouze jeden komín (komín v části odvrácené od společné hranice pozemků). Z fotografií doložených stěžovateli dále vyplývá, že v roce 2019 ve stavbě probíhala (resp. již byla dokončena) výstavba dalšího komína, nacházejícího se v části stavby při hranici s pozemkem stěžovatelů.

Stěžovatelé podali dne 24. 10. 2020 stavebnímu úřadu podnět k zahájení řízení o zastavení (odstranění) stavby – dostavby komína. Požádali zároveň, aby stavební úřad prošetřil, zda je stavba realizována v rozporu se zákonem, a pokud dospěje k závěru, že ano, aby zahájil řízení o odstranění stavby podle § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., stavebního zákona (dále také „stavební zákon“). Namítaný komín doložili stavebnímu úřadu jimi pořízenou fotodokumentací a snímkem katastrální mapy s vyznačením uvedené stavby.³

V písemné odpovědi stěžovatelům ze dne 20. 11. 2019⁴ stavební úřad uvedl, že kontrolou komína v rámci místního šetření provedeného dne 14. 11. 2019 zjistil, že předmětem jeho šetření je komín, který se „nachází v hospodářské části u rodinného domu čp. X“ a u kterého došlo pouze k **dozdění jeho vrchní části**, která byla v minulosti z důvodu špatného technického stavu snesena a zbylá část komína na určitou dobu překryta konstrukcí střešního pláště. V roce 2019 pak vlastník znovu provedl prostup střešním pláštěm, vrchní část komína nově vyzdil a komín provoznil.

2 Pan B., adresa yyy.

3 Ačkoli stěžovatelé v podnětu nesprávně označili předmětný pozemek, na kterém se stavba s předmětným komínem nachází (pozemek parc.č. W v k.ú. území Y namísto pozemku parc.č. Z v k.ú. Y, stavební úřad ze stěžovatelů pořízené fotodokumentace při provedení místního šetření dne 14. 11. 2019 stavbu i namítaný komín identifikoval a stavbu komína prošetřil.

4 Opatření stavebního úřadu č. j. Výst.4788/19-Z 5312/19/SU

Stavební úřad na základě těchto zjištění dospěl k závěru, že se **nejedná o novou stavbu**, ale **pouze o opravu** stávajícího komína, která **nevyžadovala rozhodnutí ani opatření dle stavebního zákona**, a **neshledal tak důvod pro zahájení řízení o odstranění stavby** dle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona.

Protože s obsahem uvedené odpovědi stavebního úřadu stěžovatelé nesouhlasili, zaslali dne 6. 1. 2020 stavebnímu úřadu nesouhlas s výsledkem šetření a způsobem vyřízení jejich podnětu, v němž uvedli mj. i konkrétní námitku, že není zřejmé, jak se stavební úřad vypořádá s požadavky stavebního zákona, tedy jestli stavební úprava mající vliv na požární bezpečnost vyžaduje stavební povolení. Kromě dalšího poukázali i na rozpor mezi tvrzením stavebního úřadu a jimi doloženými mapovými podklady.

Dne 6. 2. 2020 proběhlo na stavebním úřadu ústní jednání za účasti stavebního úřadu, tajemníka Městského úřadu v Nové Bystřici, stěžovatelů a jejich souseda. Důvodem pro svolání ústního jednání bylo vyjasnění skutečností zjištěných stavebním úřadem při šetření podnětu. Jejím výstupem byl protokol, jehož obsahem je mj. uvedení popisu komínového tělesa, druh zaústěného topidla včetně jeho umístění v objektu, prohlášení souseda, že v krbu, z něhož předmětný komín odvádí spaliny, topí pouze dřevem (vzhledem k námitce stěžovatele na obtěžování kouřem a jeho podezření na pálení nepovoleného odpadu) a dále závazek souseda předložit stavebnímu úřadu „revizi komína a kontrolní zprávu“.

V protokolu je uvedeno, že stavební **úřad trvá na své původní odpovědi** k podnětu stěžovatelů a na svých zjištěních.

Soused následně stavebnímu úřadu doložil kontrolní zprávu o kontrole spalinové cesty.⁵

Protože stěžovatelé i nadále měli za to, že stavební úřad se odmítl zabývat jejich ve věci zásadními námitkami (viz výše), zaslali oddělení stavebního řádu odboru regionálního rozvoje, územního plánování a stavebního řádu Krajského úřadu Jihočeského kraje (dále také „krajský úřad“) žádost o přešetření vyřízení stížnosti na postup stavebního úřadu (doručeno dne 29. 2. 2020).

Ve stručnosti zde již dále pouze uvádím, že krajský úřad podání stěžovatelů stavebnímu úřadu ze dne 6. 1. 2020 (nesouhlas s výsledkem šetření) vyhodnotil nejen jako stížnost na postup stavebního úřadu, ale i jako podnět k zahájení přezkumného řízení ve věci písemné odpovědi (sdělení) stavebního úřadu stěžovatelům ze dne 20. 11. 2019.

Přezkumné řízení stavební úřad zahájil dne 21. 8. 2020.⁶ **Přezkumné řízení** stavební úřad usnesením ze dne 7. 10. 2020⁷ **zastavil**. V odůvodnění ke svým úvahám uvedl pouze to, že po zahájení přezkumného řízení zjistil, že právní předpis porušen nebyl, řízení proto zastavil.

5 Kontrolní zpráva spalinové cesty č. 90/2020, ze dne 18. 2. 2020, zpracovatel Kominické služby C., IČO zzzzzz, se sídlem zzz.

6 Č. j. 3617/20/SU, sp. zn. Výst.4877/19-Z.

7 Č. j. 4545/20/SU, sp. zn. Výst. 4877/19-Z.

C. Právní hodnocení

Zákon o veřejném ochránci práv⁸ mi ukládá povinnost působit k ochraně osob před jednáním úřadů a dalších institucí uvedených v tomto zákoně, pokud je v rozporu s právem, neodpovídá principům demokratického právního státu a dobré správy, jakož i před jejich nečinností, a tím přispívat k ochraně práv a svobod. V této části zprávy o šetření proto zhodnotím postup stavebního úřadu a krajského úřadu v dané věci z hlediska dodržení právních předpisů a principů dobré správy.

C.1 Úpravy komína z pohledu stavebního zákona

C.1.1 Právní východiska

Jedním ze základních principů veřejného stavebního práva je požadavek, aby stavební činnost byla prováděna v souladu s rozhodnutím nebo jiným opatřením stavebního úřadu, pokud jejich vydání zákon vyžaduje.

Stavební úřad tedy musí řádně zjistit skutkový stav a okolnosti, za kterých byla stavební činnost realizována, a na základě toho se vyrovnat s otázkou, zda bylo ke stavbě vyžadováno povolení, či jiné opatření.

Důkazní břemeno ohledně této otázky stojí na straně stavebního úřadu, nikoliv na straně vlastníků nebo stavebníků nebo jiných osob, které nepovolenost staveb namítají.

Údržbou stavby se podle § 3 odst. 4 stavebního zákona rozumějí práce, jimiž se zabezpečuje její dobrý stavební stav tak, aby nedocházelo ke znehodnocení stavby a co nejvíce se prodloužila její užitelnost. Udržovací práce by měly tedy stavbu vylepšit v rámci jejího zachování v původním rozsahu.

Stavební úpravou se podle § 2 odst. 5 písm. c) stavebního zákona rozumějí změny dokončené stavby, při které se zachovává vnější půdorysné i výškové ohraničení stavby.

Podle § 103 odst. 1 písm. c) stavebního zákona stavební **povolení ani ohlášení** stavebnímu úřadu **nevyžadují udržovací práce**, jejichž provedení **nemůže negativně ovlivnit** zdraví osob, **požární bezpečnost**, stabilitu, vzhled stavby, životní prostředí nebo bezpečnost při užívání, a nejde o udržovací práce na stavbě, která je kulturní památkou.

Podle § 103 odst. 1 písm. d) stavebního zákona stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu **nevyžadují stavební úpravy**, pokud se jimi nezasahuje do nosných konstrukcí stavby, nemění se vzhled stavby ani způsob užívání stavby, nevyžadují posouzení vlivů na životní prostředí a jejich provedení **nemůže negativně ovlivnit požární bezpečnost stavby**, a nejde o stavební úpravy stavby, která je kulturní památkou.⁹

Při posuzování kritéria **požární bezpečnosti** dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 7. 2011, č. j. 8 As 39/2010-114, může povolovací režim vyvolat pouhá **možnost** negativního ovlivnění požární bezpečnosti stavby. To se týká i údržby stavby nebo stavebních úprav.

⁸ Zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv.

⁹ Pro zařazení udržovacích prací či stavebních úprav pod § 103 odst. 1 písm. c) a d) stavebního zákona je nezbytné, aby nepřekročily žádné ze zákonem stanovených kritérií. Tato kritéria musí být naplněna kumulativně. Pokud dojde k překročení kteréhokoliv ze zákonných kritérií, nelze podle daného § 103 odst. 1 písm. c) a d) postupovat.

C.1.2 Hodnocení věci

Pro daný případ je klíčová otázka, zda z hlediska stavebního zákona provedené stavební práce vyžadují rozhodnutí, nebo opatření stavebního úřadu, a zda je tedy jejich provedení bez povolení legální, či nikoliv. Jinými slovy, je podstatné, zda stavebník před zahájením dostavby komína měl mít veřejnoprávní titul v podobě souhlasu stavebního úřadu s provedením ohlášeného záměru, nebo stavebního povolení, či nikoliv.

Posouzení provedených stavebních prací je tedy zcela zásadní pro jejich správnou právní kvalifikaci a jejich podřazení pod příslušný právní režim stavebního zákona. Z vyjádření stavebního úřadu jsem sice vyrozuměl, co bylo předmětem stavební činnosti souseda na komínovém tělese, nicméně zcela u stavebního úřadu **postrádám její právní kvalifikaci** dle stavebního zákona, jakož **i zdůvodnění** úvahy stavebního úřadu ohledně toho, že stavební činnost (dostavba komína) nevyžadovala opatření či povolení stavebního úřadu. Uvedené stavební práce přitom mohou být – jak výše uvádím – dle své povahy mj. údržbou stavby nebo stavební úpravou (změnou dokončené stavby).

Dále zcela postrádám relevantní vypořádání námitky možného negativního ovlivnění **požární bezpečnosti** stavby. Tuto námitku přitom stěžovatelé uplatnili již ve své písemné nesouhlasné reakci ze dne 6. 1. 2020 ke sdělení stavebního úřadu ze dne 20. 11. 2019, jímž stavební úřad vyřídil jejich podnět. Úvahu stavebního úřadu o tom, zda provedená stavební činnost toto kritérium ve světle výše uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu nepřekročila, a její případné zdůvodnění, stavební úřad zjevně vůbec neučinil.

C.1.3 Závěrečné shrnutí

Stavební úřad se **dopustil pochybení, když své posouzení, že nejsou dány důvody pro zahájení řízení o odstranění stavby ve smyslu § 129 stavebního zákona, nijak relevantně neodůvodnil.** Uvedený postup je v rozporu se zásadou legitimního (oprávněného) očekávání¹⁰ a ochrany veřejného zájmu dle § 2 odst. 4 správního řádu.¹¹

Stavební úřad by měl nově posoudit, zda se jednalo o udržovací práce, či o stavební úpravy, a to mimo jiné z pohledu ovlivnění požární bezpečnosti, a svůj názor náležitě odůvodnit.

Obdobně musí stavební úřad svou úvahu podrobně odůvodnit, pokud dojde k závěru, že se o nepovolenou stavební činnost na komínovém tělese nejedná.

C.2 Přezkumné řízení

C.2.1 Právní východiska

Podle § 156 odst. 2 správního řádu sdělení stavebního úřadu, které je v rozporu s právními předpisy a které nelze opravit podle § 156 odst. 1, zruší stavební úřad usnesením, a to s účinky ode dne, kdy bylo zrušované sdělení vydáno, nestanoví-li zákon jiný postup.

10 Zásada legitimního očekávání ukládá správnímu orgánu brát na zřetel, aby při rozhodování skutkově shodných anebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly, čímž jsou vytvářeny předpoklady pro předvídatelnost činnosti veřejné správy.

11 Ustanovení § 4 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále také „správní řád“): Správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Na tento postup se **přiměřeně použijí ustanovení Hlavy IX části druhé o přezkumném řízení.**

Hlava IX části druhé správního řádu, konkrétně § 97 odst. 1 správního řádu, stanoví, že jestliže stavební úřad po zahájení přezkumného řízení zjistí, že právní předpis porušen nebyl, řízení **usnesením** zastaví.

Usnesení je jedna ze dvou forem rozhodnutí správního orgánu. Musí obsahovat **odůvodnění**, jehož náležitosti jsou uvedeny v § 68 odst. 3 správního řádu. V odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a **informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků** a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

Má-li být rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal posuzující subjekt za rozhodný, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, **proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje pro věc zásadní argumentaci účastníků řízení za nedůvodnou.**¹²

C.2.2 Hodnocení věci

Odpověď stavebního úřadu ze dne 20. 11. 2019 je sdělením ve smyslu § 156 odst. 2 správního řádu.

Stěžovatelé v podnětu k provedení přezkumného řízení ve věci odpovědi (sdělení) stavebního úřadu ze dne 20. 11. 2019 (viz také jejich nesouhlasnou reakci ze dne 6. 1. 2020 na vyřízení podnětu stavebním úřadem) namítali v první řadě to, že není zřejmé, jak se stavební úřad vypořádal s požadavky stavebního zákona, tedy s tím, že stavební úprava má vliv na požární bezpečnost a vyžaduje stavební povolení.

Stavební úřad po zahájení přezkumného řízení zastavil (dle § 97 odst. 1 správního řádu) přezkumné řízení s odůvodněním, že právní předpis porušen nebyl.

Omezil-li se stavební úřad na takto obecnou (šablonovitou) odpověď, tj. „že nezjistil porušení právních předpisů“, aniž se v odůvodnění náležitě věnoval konkrétním námitkám stěžovatelů, které na základě jejich podnětu zahájil, porušil § 68 odst. 3 správního řádu.

C.2.3 Závěrečné shrnutí

Stavební úřad pochybil, když jím již zahájené řízení o přezkumu (stavebním úřadem vydaného sdělení ze dne 20. 11. 2019) zastavil usnesením, které je v příkrém rozporu s požadavky kladenými § 68 odst. 3 správního řádu na odůvodnění rozhodnutí.

C.3 Předložená kontrolní zpráva jako doklad o provozuschopnosti spalinové cesty

C.3.1 Právní východiska

Podle § 43 odst. 1 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon o požární ochraně“), se provoz spalinové cesty považuje za vyhovující z hlediska ochrany zdraví, života nebo majetku osob, jestliže se čištění, **kontrola a revize** spalinové cesty provádějí způsobem podle tohoto zákona. Podle § 44 odst. 3 zákona

¹² Viz např. zpráva o šetření veřejného ochránce práv ze dne 15. 3. 2017, sp. zn. 1806/2017/VOP; dostupná on-line <https://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/5342>.

o požární ochraně **lhůty** čištění a **kontrol**, způsob čištění spalinové cesty a **způsob kontroly** spalinové cesty stanoví prováděcí právní předpis.

Obdobně § 45 odst. 2 zákona o požární ochraně stanoví, že **důvody pro provádění revize** spalinové cesty a **způsob** tohoto provádění stanoví prováděcí právní předpis.

Tímto prováděcím předpisem je vyhláška č. 34/2016 Sb., o čištění, kontrole a revizi spalinové cesty (dále také „vyhláška“).

Zatímco § 2 vyhlášky stanoví způsob **kontroly** spalinové cesty, § 3 vyhlášky stanoví nejen způsob provádění revize spalinové cesty, ale i **důvody** pro její provedení. Tímto důvodem je v první řadě **uvedení nové spalinové cesty do provozu nebo každá stavební úprava komína**.¹³

Právní předpisy tedy rozlišují mezi pravidelnou kontrolou a revizí spalinové cesty, přičemž revize klade na vlastníka spalinové cesty vyšší nároky.

Na rozdíl od zprávy o kontrole je **nedílnou součástí zprávy o revizi** spalinové cesty **technický protokol revize** spalinové cesty,¹⁴ včetně projektové dokumentace (popíše se, zda byla, nebo nebyla předložena projektová dokumentace spalinové cesty a zda její provedení odpovídá projektové dokumentaci, případně se popíše změny), popisu stavby (o jakou budovu se jedná, počet podlaží, zda je podsklepená, typ střechy), popisu komína – druh (individuální, dodatečně vložkový, systémový), zda je proveden podle montážního návodu výrobce, počet vrstev, tvar průduchu, poměr stran, průměr a materiál komínové vložky a komínového pláště, průměr sopouchu, tloušťka a typ izolace, rozměry komínového pláště, úhyby (počet, sklon), výšky (celková, účinná, neúčinná), výška nad střechou nebo nad hřebenem, komínový nástavec a komínová hlavice (materiál, výška, provedení).

C.3.2 Hodnocení věci

Vlastník sousední nemovitosti, potažmo i stavební úřad, při hodnocení požárně vyhovujícího stavu komína vycházejí z kontrolní zprávy spalinové cesty, doložené stavebnímu úřadu.

Dostavbou nadstřešní části komína, která byla v minulosti odstraněna a dlouhodobě skryta pod střešním pláštěm, došlo ke stavební úpravě spalinové cesty ve smyslu § 3 vyhlášky 34/2016 Sb., o čištění, kontrole a revizi spalinové cesty. Dle předpisů o požární ochraně je pro řádný provoz komína, na němž byla provedena stavební úprava, **vyžadována nikoli kontrola** spalinové cesty (kontrolní zpráva), **ale její revize** (zpráva o revizi). Nedílnou součástí související **zprávy o revizi** spalinové cesty je i **technický protokol revize** včetně výše uvedených náležitostí.

Zprávu o revizi s technickým protokolem revize spalinové cesty však stavebník stavebnímu úřadu nepředložil a mám za to, že požadavky předpisů na úseku požární ochrany stavebník za daných okolností nesplnil.

13 Dle § 3 odst. 1 písm. a) vyhlášky se revize spalinové cesty provádí před uvedením nové spalinové cesty do provozu nebo po každé stavební úpravě komína.

14 Ustanovení § 4 odst. 3 vyhlášky ve spojení s přílohou č. 4 (vzor písemné zprávy o revizi spalinové cesty).

C.3.3 Závěrečné shrnutí

Domnívám se, že **stavebníkem předložená zpráva o kontrole pro provoz dostavěného komína nepostačuje**, neboť při stavební úpravě komína právní předpisy na úseku požární ochrany stanoví povinnost doložit zprávu o revizi spalinové cesty, jejíž nedílnou součástí je i technický protokol revize.

C.4 Kolaudace stavby a jejího povoleného účelu užívání

Jak jsem zjistil z mapových podkladů, předmětný „hospodářský“ objekt na pozemku parc.č. Z v k.ú. Y je samostatnou stavbou, která zjevně není nijak stavebně spojena s rodinným domem čp. X. Jde o samostatný a na vedlejší stavbě čp. X (nacházející se taktéž na pozemku parc.č. Z v k.ú. tamtéž) zcela nezávislý objekt. Zároveň jde beze všech pochybností o stavbu ve smyslu stavebního zákona (viz následující fotografie).

Sdělení stavebního úřadu v tom smyslu, že stavba je „hospodářskou částí objektu čp. X (p.st. Z)“, je tedy přinejmenším nepřesné.

Nad rámec námitek stěžovatelů k věci podotýkám tedy i to, že ze spisu nevyplývá, jaký je poslední kolaudovaný stav předmětné stavby a její účel užívání.

Vzhledem k tomu, že předmětná stavba je dle zjištění stavebního úřadu hospodářským objektem, přičemž však na fotografiích stěžovatelů je prokazatelně zaznamenáno užívání dvou komínových těles současně, je v případě trvale neobydlené stavby namísto i otázka, jakým způsobem se stavba v současnosti užívá, resp. zda současné užívání předmětné stavby je v souladu s posledním kolaudovaným stavem. O kolaudačním rozhodnutí (či jiném opatření či rozhodnutí stavebního úřadu) spis stavebního úřadu nijak nepojednává a tento stav věci opět nasvědčuje nedostatečnému zjištění skutkových okolností stavebním úřadem.

Uvedenou poznámku adresuji stavebnímu úřadu a ponechávám na jeho úvaze, jak se s uvedeným zjištěním ve vztahu k námitce stěžovatelů o tom, že uvedený komín slouží k odvodu spalin z nepovoleného spalování odpadu, vypořádá.

C.5 Obtěžování kouřem

Obtěžování kouřem má dvě roviny – **soukromoprávní a veřejnoprávní**, přičemž působnost veřejného ochránce práv se vztahuje pouze na rovinu veřejnoprávní.

V rovině **veřejnoprávní** se tedy stěžovatelé s námitkou obtěžování kouřem a ve věci samotné stavby komína správně obrátili na **stavební úřad** se žádostí o provedení stavebního dozoru jako na orgán státní správy, jehož posláním je ochrana veřejných zájmů stanovených stavebním zákonem a kterému přísluší vykonávat stavební dozor.

Dále je ve věci obtěžování kouřem příslušný **orgán ochrany ovzduší**, jehož působnost je vymezena zákonem o ochraně ovzduší.¹⁵ K tomu doplňuji, že dle § 17 odst. 1 zákona o ochraně ovzduší je provozovatel spalovacího stacionárního zdroje povinen dodržovat emisní limity, emisní stropy, technické podmínky provozu a přípustnou tmavost kouře.¹⁶ Ponechávám zde na stěžovatelích, zda využijí svého práva podat orgánu ochrany ovzduší podnět, budou-li mít za to, že soused provozem komína porušuje zákonem o ochraně ovzduší stanovené povinnosti.

V rovině **soukromoprávní** se lze ve věci obtěžování kouřem domoci nápravy tzv. sousedskou žalobou podle § 1042 ve spojení s § 1013 občanského zákoníku.¹⁷ Dle uvedených ustanovení se lze žalobou proti sousedovi domáhat tzv. zdržení se obtěžování imisemi kouře, které vnikají na pozemek stěžovatelů v míře nepřiměřené místním poměrům a které podstatně omezují obvyklé užívání pozemku.

D. Informace o dalším postupu

Zprávu prostřednictvím starosty města Nová Bystřice zasílám tajemníkovi Městského úřadu v Nové Bystřici (potažmo tamnímu stavebnímu odboru) a podle § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv žádám, aby se ve lhůtě 30 dnů od jejího doručení vyjádřil ke zjištěným pochybením a informoval mě o přijatých opatřeních k nápravě. Zpráva shrnuje moje dosavadní poznatky, které mohou být podkladem pro případ vydání závěrečného stanoviska podle § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.

O svých zjištěních a závěrech prostřednictvím ředitele Krajského úřadu Jihočeského kraje informuji rovněž odbor regionálního rozvoje, územního plánování a stavebního řádu jako stavebnímu úřadu nadřízený orgán.

Zprávu zasílám také stěžovateli.

Brno 15. prosince 2020

JUDr. Stanislav Křeček, v. r.
veřejný ochránce práv
(zpráva je opatřena elektronickým podpisem)

¹⁵ Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁶ Podle § 4 zákona o ochraně ovzduší.

¹⁷ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.